Overwegingen en aanbevelingen van het AB BLOZ met betrekking tot de uitvoeringsagenda Strategische Onderwijsagenda Zwolle en de ontwikkelagenda Passend Onderwijs.

Donderdag 9 maart jl. kwam het AB BLOZ bijeen om te spreken over twee notities die op het LEA-overleg van februari geagendeerd waren en op 5 april a.s. opnieuw aan de orde zullen komen.

Het betreft de volgende documenten:

1. uitvoeringsagenda Strategische Onderwijsagenda Zwolle
2. ontwikkelagenda Passend Onderwijs

Hierover zijn in het BLOZ de volgende opmerkingen gemaakt.

1. Uitvoeringsagenda Strategische Onderwijsagenda Zwolle

Algemeen:

Het AB BLOZ waardeert het dat de gemeente Zwolle in samenwerking met de scholen voor primair, voortgezet en speciaal onderwijs ambities en doelen heeft geformuleerd. Het is goed dat gemeente en schoolbesturen gezamenlijk, ieder vanuit zijn eigen rol en verantwoordelijkheid, de beschreven doelen proberen te realiseren.

De beschreven doelen zijn zonder uitzondering relevant en nastrevenswaardig. Het totaal van de beschreven ambities en doelen is erg groot. Het AB BLOZ vraagt zich af of deze in de daarvoor bestemde tijd (2023-2026) gerealiseerd kunnen worden. Het verdient aanbeveling een prioritering aan te brengen. Hieraan dient een inhoudelijke analyse vooraf te gaan.

> *Aanbeveling 1: stel in overleg met de scholen een prioritering vast die gebaseerd is op een inhoudelijke analyse.*

Een andere opmerking die gemaakt is, betreft de druk die al deze activiteiten op de agenda's van de vertegenwoordigers van de scholen zullen leggen. Met name voor de kleinere schoolbesturen is het vrijwel onmogelijk om voor alle overleggen ruimte in de agenda's te vinden.

> *Aanbeveling 2: sluit waar mogelijk aan bij bestaande overlegactiviteiten.*

Specifieke aandachtspunten Thema's 1 en 3:

Bij ‘Doorlopende ontwikkellijnen’ en ‘Optimale ontwikkelingskansen’ wordt gesproken over de wijze waarop een evenwichtige verdeling van leerlingen met leer- en ontwikkelachterstanden kan worden gerealiseerd. Hierbij wordt verwezen naar afspraken over inschrijvings- en toelatingsprocedures

Wij realiseren ons dat dit een belangrijk thema is waarvoor we als schoolbesturen een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid hebben. Tegelijkertijd weten we dat in Nederland sprake is van vrije schoolkeuze door de ouders, waardoor het lastig is om hierover effectieve afspraken te maken. Desondanks gaan we graag het gesprek hierover aan.

Bij thema 3. ‘Een positief sociaal opvoedklimaat’ wordt onder c. de ambitie uitgesproken dat jongeren minder prestatiedruk ervaren. We realiseren dat stress en prestatiedruk het welzijn van jongeren vaak negatief beïnvloeden. Daar staat tegenover dat vanuit de samenleving en de overheid

grote druk wordt uitgeoefend op de scholen om te komen tot hogere leerprestaties. Het is voor scholen een vrijwel onmogelijke opgave om aan beide ambities tegemoet te komen.

Specifieke aandachtspunten Thema 2: Ontwikkelagenda Passend onderwijs

Algemeen

Het AB BLOZ waardeert het dat de gemeente in samenwerking met de scholen een ontwikkelagenda passend onderwijs heeft opgesteld. De zorg voor jongeren met ondersteuningsbehoefte is een onderwerp dat door geen van de partijen afzonderlijk kan worden opgelost: “It takes a village to teach a child".

Er worden meer dan 30 doelen[1] opgesomd waaraan gewerkt gaat worden. Hiervoor geldt hetzelfde als voor de ambities bij thema 1 en 3: de tijd is te kort om deze ambities te realiseren in de periode tot aan 2026. Stel daarom op basis van inhoudelijke analyse een prioritering vast (zie aanbeveling 1).

Tekstueel: Op bladzijde 3, blauw kader, 2e regel: het woord 'gewone’ (setting) vervangen door ‘passende’ (setting).

Ontwikkeling OT's (afspraken 1 t/m 6)

Het is niet duidelijk wat de positionering van de OT's is. Welke bevoegdheden en doorzettingsmacht krijgen de OT's?

OT Academie: wie bekostigt deze academie? Wordt het niet te groot opgetuigd?

Elders (Dronten) heeft het organiseren van werkconferenties waarbij verschillende belanghebbende partijen zijn uitgenodigd met betrekking tot de problematiek van passend onderwijs en jeugdzorg, tot een positieve impuls geleid.

> *Aanbeveling 3: schep in samenwerking met de scholen duidelijkheid over positionering en bevoegdheden van de OT's.*
>
> *Aanbeveling 4: leg de focus op de zorg voor de leerling en tuig geen projecten op waarbij het verband hiermee niet duidelijk kan worden aangetoond.*
>
> *Aanbeveling 5: organiseer werkconferentie(s) waarbij vertegenwoordigers van onderwijs, gemeente en jeugdzorg gezamenlijk afspraken maken over de aanpak van de problematiek.*

LINK-klassen (afspraak 9)

Het BLOZ onderschrijft dat de scholen ernaar moeten streven om leerlingen zoveel mogelijk in reguliere setting op te vangen. Wanneer dat gebeurt, zal het aantal LINK-klassen vanzelf afnemen.

> *Aanbeveling 6: Schrap de zin ‘Gelijktijdig bouwen we de LINK klassen bij de Ambelt af.’ en vervang het door een positief getoonzet alternatief.*

[1]De nummering van de afspraken roept verwarring op: de doornummering verloopt niet consequent: er is twee keer sprake van afspraak 5 en 6 (blz. 7). In feite gaat het om 32 afspraken ipv 30.

Onderwijs-zorg arrangementen (afspraak 10)

Ten aanzien van de rol van de OT geldt hetzelfde als wat bij afspraak 1 t/m 6 is opgemerkt. Eerst moet duidelijk zijn wat de positionering en bevoegdheden van het OT is. Zie aanbeveling 3.

De zin 'School is naast vindplaats ook werkplaats, maar dat door eigen inzet OT of door inzet van specialistische jeugdhulp via het OT, bij voorkeur in de vorm van een collectief onderwijs-zorg-arrangement dat individuele ondersteuning op school onnodig maakt.' loopt niet goed en is zo niet te begrijpen.

Perspectief voor nieuwkomers (afspraak 16)

De omschrijving van de doelgroep is te summier. Ook bij het PO en het SO is in toenemende mate sprake van nieuwkomers (leerlingen uit Oekraïne).

> *Aanbeveling 7: maak een ruimere omschrijving van het begrip nieuwkomers die tegemoet komt aan de actuele situatie en zich niet beperkt tot vo-leerlingen.*

Governance (afspraak 23 t/m 27)

De beschreven werkwijze roept veel vragen op. Wie is uiteindelijk verantwoordelijk voor de ontwikkelagenda? Wat doen we als er meningsverschillen ontstaan tussen verschillende partijen? Wie heeft doorzettingsmacht en wie niet? Hoe verhouden deze bevoegdheden zich tot de autonome bestuurlijke bevoegdheden van scholen en gemeente? Waar moeten we aan denken als er gesproken wordt over elkaar aanspreken op de wijze waarop de uitvoering van de afspraken in de eigen organisatie wordt ingevuld?

In afspraak 25 staat: 'Bestuurlijk trekkers laten zich regelmatig informeren over voortgang en kwaliteit van afgesproken aanpakken, bespreken dit met betrokken bestuurders van scholen en gemeente en informeren periodiek de LEA hierover.' Bestuurlijke trekkers vanuit de scholen kunnen geen mandaat hebben vanuit andere scholen. Iedere schoolbestuur heeft een eigen bevoegdheid om besluiten af te wegen.

> *Aanbeveling 8: maak goede afspraken met schoolbesturen over taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden.*

Financiën (afspraak 29)

Niet duidelijk is wat bij 29 bedoeld wordt met: 'Voor de uitvoering van onderdelen van deze agenda kan extra inzet (in capaciteit en/of geld) van onderwijs en/of gemeente nodig zijn die niet of niet op korte termijn kan worden gerealiseerd met beschikbare gelden genoemd onder punt 27'. Onder punt 27 wordt niet gesproken van beschikbare gelden.

Hoe dan ook is dit thema een aandachtspunt. De NPO-middelen zijn bij alle scholen inmiddels ingezet. Bovendien is het de vraag of ze bestemd kunnen worden voor de beschreven doelen gezien het doel van de subsidies. Het voorbehoud dat in afspraak 29 terecht wordt gemaakt, kan tot consequentie hebben dat de realisering van de gestelde doelen in gevaar komt.